

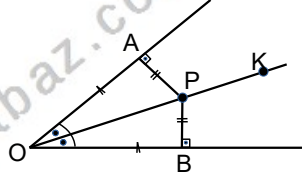
ÜÇGENLER-5

AÇIORTAY

AÇIORTAY

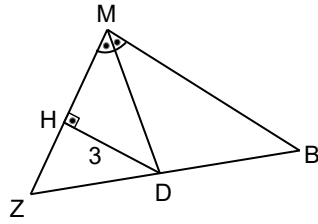
Bir açının ölçüsünü eş iki parçaya ayıran ışına açıortay denir. Şekilde $[OK]$, $\angle AOB$ nin açıortayıdır.

Açıortay üzerinde alınan noktanın açının kollarına uzaklığı eşittir. $P \in [OK]$, $|AP|=|PB|$ ve $|OB|=|AO|$

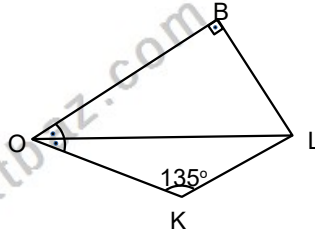
Örnek...1 :

MBZ bir üçgendir. $[MD]$, M açısının açıortayı $|HD|=3br$, $|DB|=5br$ olduğuna göre $|MB|-|MH|$ kaç birimdir?

Örnek...2 :

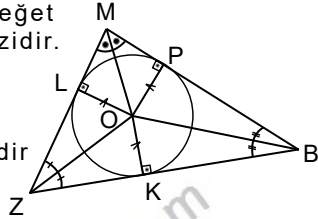
OBL dik üçgen $|OB|=8br$, $|OK|=5br$ ise $|KL|$ kaç birimdir?

ÜÇGENDE AÇIORTAY ÖZELLİKLERİ

1. Üçgende iç açıortaylar bir noktada kesişir. Kesiştikleri bu nokta üçgenin iç teğet çemberinin merkezidir.

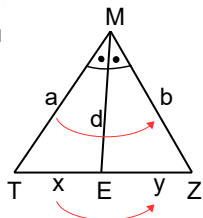
Şekilde O iç teğet çemberin merkezidir

2. iç açıortay teoremi

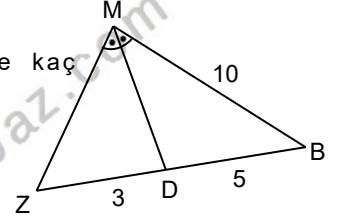
MTZ bir üçgen ve $[ME]$ bu üçgenin açıortayı ise

$$\frac{a}{b} = \frac{x}{y}$$

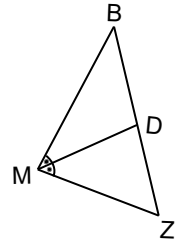
Örnek...3 :

MBZ bir üçgendir. $|ZD|=3br$, $|BD|=5br$, ise kaç $\angle(MBZ)$ kaç birimdir?

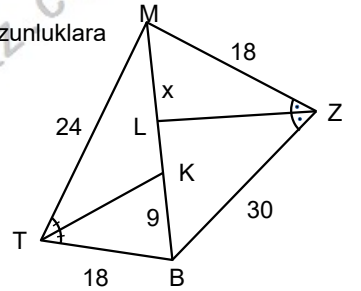
Örnek...4 :

MBZ bir üçgendir. $|BZ|=3|BD|$, $\angle(MBZ)=60br$ ise $|MZ|+|ZD|$ kaç birimdir?

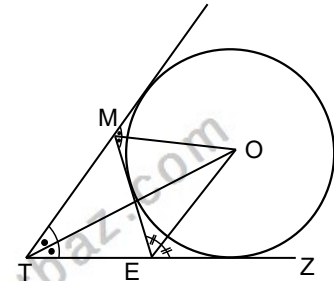

Örnek...5 :

MTBZ bir dörtgen, $[TK]$ ve $[ZL]$ açıortaylardır. Şekilde verilen uzunluklara göre $|ML|$ kaç birimdir?

3. Üçgende iki dış açıortay ve diğer iç açının açıortayı bir noktada kesişir. Kesiştikleri bu nokta üçgenin dış teğet çemberlerinden birinin merkezidir.

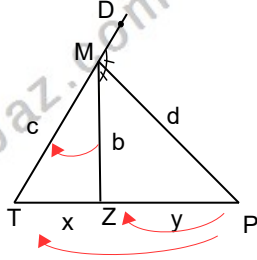
ÜÇGENLER-5

AÇIORTAY

4. Dış açıortay teoremi

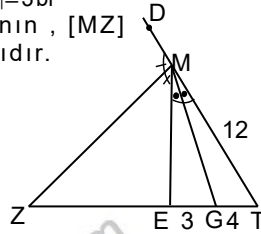
MTZ bir üçgen ,
[MP] bu üçgenin M
açısının dış açıortayı
ise

$$\frac{b}{c} = \frac{y}{y+x} \text{ dir.}$$

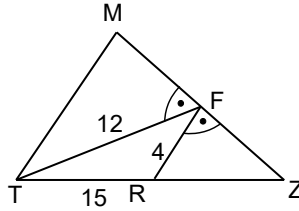
Örnek...6 :

MTZ üçgendir. $|TG|=4br$, $|EG|=3br$
 $|MT|=12br$ $|MG|$, $|MTE$ açısının , $|MZ|$
 , EMD açısının açıortaylarıdır.
Buna göre $|ZG|$ kaçtır?

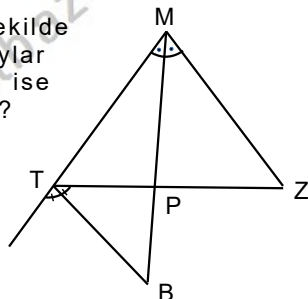
Örnek...7 :

MTZ bir üçgendir.
 $m(\widehat{TFZ})=m(\widehat{RFZ})$
Şekilde $|TF|=12br$,
 $|TR|=15br$ $|RF|=4br$ ise
 $|RZ|$ kaç birimdir ?

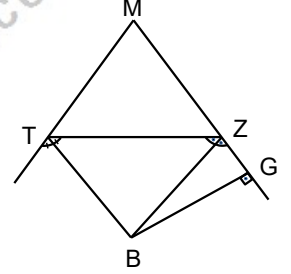
Örnek...8 :

MTZ bir üçgendir. Şekilde
[MB] ve [TB] açıortaylar
 $|MZ|=3 \cdot |ZP|$, $|PM|=24br$ ise
 $|MB|$ kaç birimdir ?

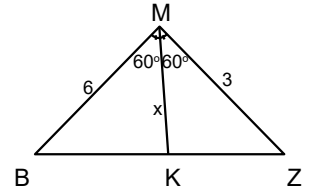
Örnek...9 :

MTZ bir üçgendir. Şekilde
[MB] ve [ZB] açıortaylar
 $|MT|=|MZ|+1=6br$, $|ZG|=2br$ ise
 $|ZT|$ kaç birimdir ?

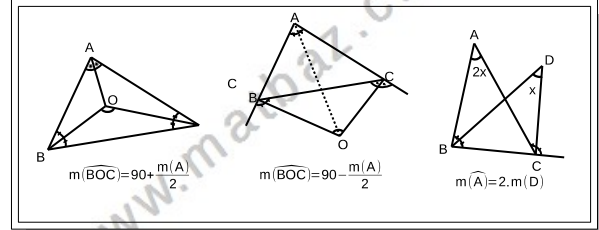

Örnek...10 :

MBZ bir üçgen
 $m(\widehat{BMK})=m(\widehat{KMZ})=60^\circ$
2. $|MZ|=|MB|=6br$ ise $|MK|=x$
kaç birimdir?

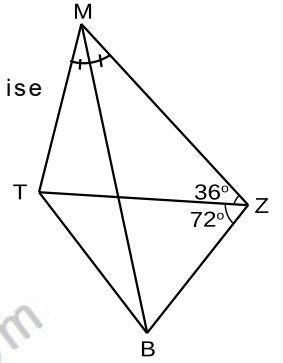

HATIRLATMA

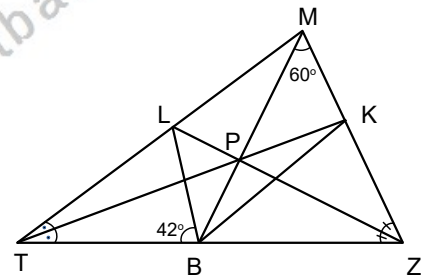
Örnek...11 :

Şekilde MTBZ dörtgen , [MB]
açıortay , $2m(\widehat{MZT})=m(\widehat{TZB})=72^\circ$ ise
 $m(\widehat{MBT})$ kaç derecedir?

Örnek...12 :

MTB üçgen, [TK],
[LZ] açıortaylardır.
 $[TK] \cap [MB] \cap [LZ] = \{P\}$
 $m(\widehat{BMZ})=60^\circ$,
 $m(\widehat{LBT})=42^\circ$ ise
 $m(\widehat{MBK})$ kaç
derecedir?

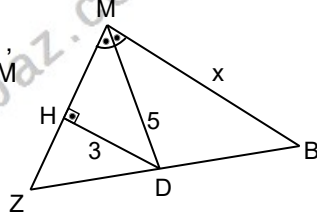
ÜÇGENLER-5

AÇIORTAY

DEĞERLENDİRME - 1

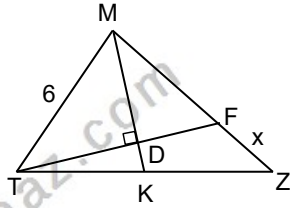
- 1) MBZ bir üçgendir.

$|HD|=3br$, $|MD|=5br$,
 $|DB|=3\sqrt{2}br$, $[MD]$, M
açısının açıortayı
olduğuna göre
 $|MB|=x$ kaçtır?

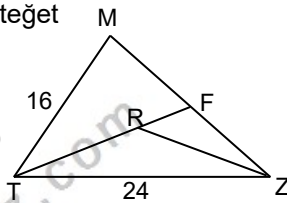
- 2) MTZ bir üçgen

$[TF] \perp [MK]$ dir.
 $\frac{|TK|}{|KZ|} = \frac{3}{4}$,
 $m(\widehat{KMZ}) = m(\widehat{TMK})$
 $|MT|=6br$, $|FZ|=x$
kaç birimdir?

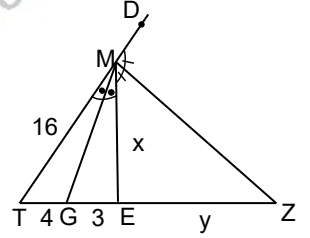
- 3) MTZ bir üçgen ve R içteğet

çemberin merkezidir.
 $|TM|=16cm$, $|TZ|=24cm$
ve $4|TF|=5|TR|$
olduğuna göre $\widehat{C}(MTZ)$
kaç cm dir?

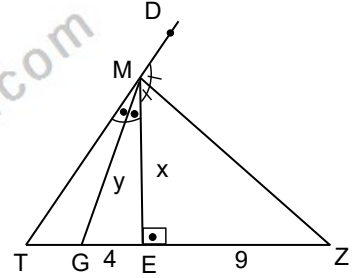
- 4) MTZ üçgendir.

$|TG|=4br$, $|EG|=3br$
 $|MT|=16br$, $[MG]$, $\widehat{MTE}$
nın, $[MZ]$, $\widehat{EMD}$ nin
açıortaylarıdır.
Buna göre $x+y$ kaçtır?

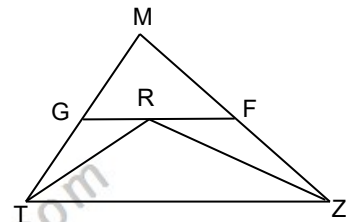
- 5) MTZ üçgendir.

$|EG|=4br$, $|EZ|=9br$,
 $[MG]$, $\widehat{MTE}$ nin, $[MZ]$,
 $\widehat{EMD}$ nin açıortaylarıdır.
Buna göre $x.y$ kaçtır?

- 6) MTZ bir üçgen ve R

içteğet çemberin
merkezidir. $[TZ] \parallel [GF]$,
 $|MT|=18br$, $|ZM|=20br$
ise MGF üçgeninin
çevresi kaç birimdir?

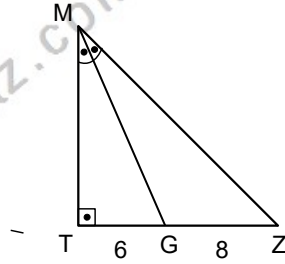

ÜÇGENLER-5

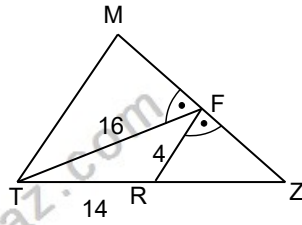
AÇIORTAY

DEĞERLENDİRME - 2

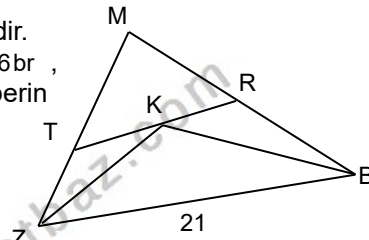
- 1) MTZ bir dik üçgendir.
 $m(\widehat{TMG}) = m(\widehat{GMZ})$,
 $|TG| = 6\text{ br}$, $|GZ| = 8\text{ br}$
olduğuna göre $|MG|$
kaç birimdir?

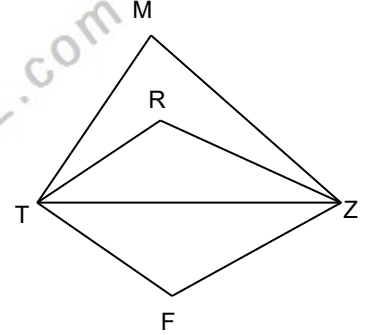
- 2) MTZ bir üçgendir.
Şekilde
 $|TF| = 16\text{ br} = 4 \cdot |RF|$,
 $|TR| = 14\text{ br}$ ise
 $|RZ|$ kaç
birimdir ?

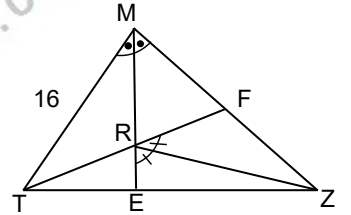
- 3) MBZ bir üçgendir.
 $|TZ| = 8\text{ br}$, $|RB| = 6\text{ br}$,
K iç teğet çemberin
merkezdendir.
 $TR \parallel BZ$ ve
 $|ZB| = 21\text{ br}$ ise
 $\widehat{MZB}$
kaçtır?

- 4) MTZ bir üçgen, R
içteğet çemberin, F ise
dış teğet çemberin
merkezdendir.
 $m(\widehat{TMZ}) = 76^\circ$ ise
 $m(\widehat{TRZ}) - m(\widehat{TFZ})$ kaç
derecedir?

- 5) MTZ bir üçgendir. ,
 $m(\widehat{TME}) = m(\widehat{EMZ})$,
 $m(\widehat{ZRF}) = m(\widehat{ZRE})$,
 $|TM| = 16\text{ br}$ ve
 $|MZ| = 12\text{ br}$ ise göre
 $\frac{|TR|}{|ER|}$ kaçtır?

- 6) MTZ bir üçgen
 $m(\widehat{ZMT}) = 2 \cdot m(\widehat{MZT})$ ise
 $|ZT|$ kaç birimdir?

